

Lakiesityksiä digitaalisesta henkilöllisyydestä ja henkilötunnuksen uudistamisesta ei ehditä käsitellä tällä istuntokaudella

Eduskunnan jäljellä oleva toimikausi ei riitä asioiden käsittelemiseen valiokunnassa, mikä tarkoittaa, että seuraava hallitus päättää lakiesitysten edistämisestä. Uusien lakien oli alun perin tarkoitus tulla voimaan syyskuussa 2023.

”Eduskunnan aikataulullisista syistä johtuen lakiesitykset digitaalisesta henkilöllisyydestä ja henkilötunnuksen uudistamisesta eivät ehdi tulla käsitellyiksi tämän vaalikauden aikana. Uudistuksen tarpeellisuudesta on kuitenkin laaja yhteisymmärrys ja toivon seuraavan hallituksen jatkavan esitysten viemistä eteenpäin. Näillä uudistuksilla vahvistetaan suomalaisen yhteiskunnan ihmiskeskeistä digitalisaatiota, helpotetaan arjen asioiden hoitamista ja sujuvoitetaan työperäisen maahanmuuton edistämistä”, kuntaministeri **Sirpa Paatero** kommentoi.

Digitaalinen henkilöllisyys ja henkilötunnusjärjestelmän uudistaminen siirtyvät eteenpäin

Esityksen digitaalisesta henkilöllisyydestä on tarkoitus luoda pohja digitaalisen henkilöllisyystodistuksen, ulkomaalaisen digitaalisen asiointivälineen ja luonnollisen henkilön tunnistusvälineen käyttöönotolle. Esityksen mukaan digitaalinen henkilöllisyystodistus tulisi passin ja henkilökortin rinnalle ja sen tarkoitus on parantaa kansalaisen omien tietojen hallintaa.

Esityksellä henkilötunnusjärjestelmän uudistamiseksi luotaisiin edellytykset uuden yksilöintitunnuksen käyttöönotolle, uudelle etärekisteröitymismenettelylle ja mahdollistettaisiin henkilötunnuksen antaminen ulkomaalaisille nykyistä aikaisemmin ja laajemmin sekä poistettaisiin sukupuolitieto henkilötunnuksesta.

Lakiesitykset annettiin eduskunnalle samaan aikaan viime syyskuussa, sillä digitaalisen henkilöllisyystodistuksen ja ulkomaalaisen digitaalisen asiointivälineen ottamiseksi käyttöön tarvitaan uudistuksia myös henkilötunnusjärjestelmään.

Valtiovarainministeriössä selvitetään seuraavaksi sitä, miten asioiden edistämistä jatketaan. Tältä osin huomioidaan seuraava hallitusohjelma ja sen tavoitteet ja asioita edistetään tulevaisuudessa niiden mukaisesti. Lisäksi otetaan huomioon esitysten käsittelyn yhteydessä esiin nousseet kysymykset.

Henkilötunnusjärjestelmän uudistamista koskevan lakiesityksen raukeaminen ei vaikuta henkilötunnusten riittävyyteen. Riittävyys on turvattu pitkälle tulevaisuuteen viime vuonna hyväksytyllä henkilötunnuksen rakenneuudistuksella. Rakenneuudistus lisää käytettävissä olevia välimerkkejä tulevaisuudessa annettaviin henkilötunnuksiin. Nykyiset tunnukset eivät muutu.

Digitaalisen henkilöllisyyden valmistelu jatkuu EU-tasolla

Yksi digitaalisen henkilöllisyyden lakiesityksen tavoitteista oli myös luoda edellytykset EU:n digitaaliselle lompakolle. EU:ssa on käynnissä rajat ylittävää sähköistä tunnistamista sekä sähköisiä luottamuspalveluja koskevan eIDAS-asetuksen muuttaminen. Keskeisin muutos on lainsäädännön luominen uusille eurooppalaisille lompakkosovelluksille. eIDAS-asetuksen muutosten toimeenpano tulee tulevaisuudessa edellyttämään toimenpiteitä myös Suomessa.

EU:n lainsäädäntöehdotuksen mukaan eurooppalaisen lompakkosovelluksen käyttäjän olisi mahdollista sovelluksella osoittaa henkilöllisyytensä sähköisesti, osoittaa itseään koskevia henkilötietoja ja todistuksia sekä tehdä sähköinen allekirjoitus. eIDAS-asetukseen liittyvät lompakkoratkaisujen rajat ylittävän käytön pilotoinnit käynnistyvät EU:ssa tänä vuonna. Eurooppalaisten lompakkoratkaisujen piloteilla tulee olemaan vaikutusta siihen, millaisiksi lompakkoratkaisut käytännössä kehittyvät ja esimerkiksi miten niitä hyödynnettäisiin asiointipalveluissa.

Lisätietoja:

Erytysavustaja Valtteri Aaltonen, p. 0295 530 399, Valtteri.Aaltonen(at)gov.fi

ICT-johtaja Jarkko Levasma, puh. 0295 530 117, jarkko.levasma(at)gov.fi

Lainsäädäntöneuvos Maarit Huotari, p. 0295 530 518, maarit.huotari(at)gov.fi

Linkit:

Tiedote 15.9.2022: [Digitaalinen henkilöllisyystodistus käyttöön ensi vuonna](#)

Tiedote 15.9.2022: [Henkilötunnusjärjestelmän uudistaminen luo edellytykset digitaalisten palveluiden kehittymiselle](#)